

Bijlage: Aanwijzingsprocedure ondergrondse restafvalcontainers

Zaaknummer: 785989

Van : J.L.M. Voorberg - van Leeuwen
Aan : College van burgemeester en wethouders
Kopie aan : Monique van Doorn
Betreft : Aanwijzingsprocedure ondergrondse restafvalcontainers
Datum : 3 februari 2020

1. Inleiding

De gemeente IJsselstein heeft in 2019 besloten de inzameling van afval te wijzigen met als doel om meer huishoudelijk afval (met de nadruk op grondstoffen) apart in te zamelen. Dit houdt in dat de gemeente de te scheiden afvalstromen zoveel mogelijk aan huis inzamelt en inwoners het ongescheiden restafval zelf aanbieden, in een ondergrondse container of in een minicontainer (die dan wel minder vaak opgehaald wordt). Ook worden er ondergrondse GFT en PMD containers geplaatst. Deze manier van inzamelen wordt landelijk ook wel 'omgekeerd inzamelen' genoemd. Op de ondergrondse restafvalcontainers komt een elektronisch slot dat geopend kan worden met een speciaal pasje.

Woningen met een groot perceel (of in een buurt met overwegend grote percelen) krijgen een 4^e minicontainer. Woningen met een klein perceel (<130m² – of buurten met overwegend kleine percelen) krijgen de toegang tot een ondergrondse restafvalcontainer. Bij hoogbouw komen 'afvalstraatjes' met ondergrondse containers voor restafval, PMD, glas, papier en GFT (is wisselende samenstelling). Aangezien veel van de huidige ondergrondse containers afgeschreven zijn, wordt er meteen een vervangingsoperatie uitgevoerd.

Bij de keuze voor een locatie van een ondergrondse restafvalcontainer weegt de gemeente verschillende belangen af zoals fysieke mogelijkheden, inrichting en gebruik van de openbare ruimte, bewonersbelangen en de loopafstand. Om deze afwegingen zo transparant en consistent mogelijk te maken, is een procedure vastgelegd in dit document.

Dit document bevat geen nieuw beleid maar is een uitwerking van het bestaande beleid en de gemaakte keuze door de raad voor omgekeerd inzamelen. Vastgelegd wordt:

- de inrichtingseisen voor ondergrondse containers;
- de procedure voor de locatieaanwijzing van de ondergrondse restafvalcontainers;
- het concept locatieplan voor de wijken Centrum en Noord inclusief de individuele locaties.

2. Afbakening en opbouw

De procedure gaat over de plaatsing van ondergrondse containers. De procedure loopt vanaf de concept-locatiekeuze tot en met de ingebruikname van de containers.

3. Juridisch kader

a. Wet milieubeheer

De Wet milieubeheer (10.21 Wm en verder) verplicht de gemeente tot het inzamelen van huishoudelijk afval. Bij en krachtens de Wet milieubeheer zijn regels gesteld met betrekking tot de wijze waarop de gemeente invulling moet geven aan deze verplichting. De inzameling van huishoudelijk afval via ondergrondse valt hieronder.

b. Afvalstoffenverordening

Op grond van de Wet milieubeheer moet iedere gemeente een Afvalstoffenverordening vaststellen (10.23 WM). In deze verordening wordt o.a. vastgelegd binnen de randvoorwaarden zoals gesteld bij de Wet milieubeheer op welke wijze het huishoudelijk afval wordt ingezameld en ter inzameling wordt

aangeboden. In dit kader is in de Afvalstoffenverordening IJsselstein 2019 en het daarbij behorende Uitvoeringsbesluit, de ondergrondse container aangewezen als een van de in gebruik zijnde inzamelvoorzieningen voor restafval. Het college kan bepalen welke gebruikers van percelen van welke ondergrondse containers gebruik dienen te maken voor het aanbieden van hun restafval. Het college neemt de inrichtingseisen in acht zoals bijgevoegd in dit document (zie bijlage A) voor het vaststellen van de locaties van ondergrondse verzamelcontainers. Mits niet hoger dan 2 meter is de plaatsing van ondergrondse containers vergunningsvrij (artikel 2, onder 18 sub e, bijlage II van het Besluit omgevingsrecht). Met de hoogte wordt hier de inworpzuil van de ondergrondse container bedoeld. De te plaatsen ondergrondse containers in IJsselstein zijn niet hoger dan 2 meter. Bovendien is het vergunningsvrij op basis van artikel 4a, lid 2, onder b 4, Besluit omgevingsrecht; het is een bouwwerk op gronden die onderdeel zijn van openbaar toegankelijk gebied.

c. Algemene wet bestuursrecht (Awb)

Voor het plaatsen van ondergrondse containers wordt een concept locatieplan opgesteld. Dit wordt door of namens het college vastgesteld en uitgewerkt in ontwerpbesluiten. Dit zijn besluiten in de zin van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Tegen een besluit kunnen belanghebbenden bezwaren hebben.

De Awb biedt de volgende, door het college gekozen, mogelijkheid: het volgen van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure (uov) zoals opgenomen in Afdeling 3.4 van de Awb. Het college beoordeelt deze procedure passend voor dit onderwerp.

Dit houdt in:

- Bekendmaking ontwerpbesluit aan belanghebbenden.
- Mogelijkheid tot indiening zienswijzen op het ontwerpbesluit bij het college.
- Beoordeling zienswijzen door het college.
- Vaststelling definitief besluit, inclusief reactie op de zienswijze(n).
- Na vaststelling definitief besluit mogelijkheid van beroep bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (en eventueel een voorlopige voorziening).

4. De procedure

Het invoeren van ondergrondse containers voor restafval vereist een zorgvuldige, transparante en consistente werkwijze en besluitvorming.

Het proces van het invoeren van ondergrondse containers gaat gefaseerd. Hiervoor is de gemeente verdeeld in gebieden (wijken). Dit traject bestaat uit de volgende onderdelen:

- het informatietraject (lees de informatiebijeenkomsten en voorlichting via de website en andere diverse communicatiekanalen);
- de procedure zoals hiervoor onder c beschreven;
- de feitelijke plaatsing en de ingebruikname van de containers. Als de planning dit nodig maakt kan dit ook al plaatsvinden als er nog een juridische procedure loopt.

5. Het concept locatieplan

Per afzonderlijke wijk stelt de gemeente aan de hand van een aantal randvoorwaarden de voorlopige ontwerp-containerlocaties op ten behoeve van de start van het informatietraject (lees de inloopbijeenkomsten).

Het concept locatieplan bestaan uit:

- Overzichtsplattegrond (zie bijlage B): met daarop de containerlocaties gemarkeerd; bestaande - en nieuwe locaties.
- Productblad per locatie (zie bijlage C); plattegrond met de locatie van OC, hoeveelheid aangesloten percelen, maximale loopafstand, insteekfoto van de locatie met het aantal container(s) en de betreffende in te zamelen fractie(s). Tenslotte een bijbehorende Adreslijst met de aangesloten percelen per locatie.

6. Belangenafweging

Bij het kiezen van locaties vindt per locatie een zorgvuldige afweging plaats op basis van een aantal randvoorwaarden. Deze randvoorwaarden zijn uitgewerkt in (niet limitatieve) toetsingscriteria zoals

omschreven in de bijlage A van dit document. De interne zorgvuldige belangenafweging en de inspraakmogelijkheid van de individuele bewoners die zienswijzen hebben tegen een gekozen locatie leiden tot een definitieve locatie. Hierbij geldt het principe dat het algemene belang (bijvoorbeeld: doelmatige inzameling, het creëren van een veilige situatie, het behoud van een parkeerplaats of boom) in beginsel altijd voor op het individuele belang staat ('niet bij mij voor de deur of in mijn directe omgeving').

De uitvoering moet passen binnen het gemeentelijk budget (RMN begroting), het geldende afvalbeleid en het bijbehorende Uitvoeringsbesluit.

7. Ontwerpbesluit met afzonderlijke containerlocaties

Als de voorlopige containerlocaties aan de hand van randvoorwaarden zijn ingetekend begint het informatietraject met participatie (de inloopbijeenkomsten). Daarna neemt het college een besluit met de afzonderlijke containerlocaties, waarop de voorlopige plaats van de container wordt aangewezen. Reden voor een besluit met individuele containerlocaties is dat voorkomen moet worden dat een eventuele juridische procedure de gehele implementatie van omgekeerd inzamelen op alle in het ontwerpbesluit aangewezen locaties kan belemmeren/vertragen. Dat is niet in het algemene belang van de gemeente/inwoners.

Het inzamelen van huishoudelijk afval is een wettelijke taak die is opgedragen aan de gemeente. In de huidige gemeentelijke en in het daarbij behorende Uitvoeringsbesluit is vastgelegd hoe en met welke middelen de gemeente dit doet. Het aanwijzen van een perceel voor het gebruik van een ondergrondse container als inzamelvoorziening voor restafval geeft derhalve uitvoering aan een eerder genomen gemeentelijke beslissing, waartegen geen verweer meer mogelijk is.

Tegen een specifieke containerlocatie, dan wel toewijzing aan een specifieke containerlocatie, is een zienswijze mogelijk. Uit oogpunt van zorgvuldig bestuur, creëren van draagvlak en het zoveel mogelijk rekening kunnen houden met verschillende belangen, hanteert de gemeente een uitgebreid informatietraject.

8. Fasering Informatietraject en het besluitvormingstraject

Dit onderdeel bestaat uit de volgende fasen:

1. *Ontwerpbesluit over de aanwijzing per individuele containerlocatie per wijk/ buurt en bekendmaking ervan.*

Het college van B&W stelt het Ontwerpbesluit met bijbehorende stukken vast (is dit document) om dit vervolgens ter inzage te leggen op het gemeentehuis. Gedurende zes weken na de eerste dag dat het Ontwerpbesluit ter inzage ligt, kunnen belanghebbenden al hun vragen schriftelijk kenbaar maken bij de gemeente of anderszins zienswijzen inbrengen. De locatie waar het Ontwerpbesluit ter inzage ligt en de termijn voor het indienen van zienswijzen, staan in de publicatie en op de gemeentelijke website.

2. *Participatie-traject met inwoners.*

Een eerste informatiebrief aan inwoners plus het houden van inloopbijeenkomsten per wijk. Een eerste vooraankondiging vindt plaats in februari 2020. Informatie is via de gebruikelijke papieren media en via de website aangeboden. Daarnaast start er ook een afvalcampagne gericht op zoveel en zo goed mogelijk afval scheiden. Daarnaast ontvangt ieder huishouden die gebruik zal gaan maken van een ondergrondse container en/of er in directe omgeving woont, een brief met daarin informatie over de locaties in de buurt voor ondergrondse containers. Bij deze brief is een plattegrond gevoegd van de concept containerlocaties en worden inwoners uitgenodigd voor het bijwonen van de inloopbijeenkomsten. Tijdens de inloopbijeenkomst wordt met inwoners die dat willen de dialoog aangegaan over de locatiekeuzen en over de praktische veranderingen als gevolg van de invoering van omgekeerd inzamelen. Indien het niet mogelijk is de vraag meteen te beantwoorden volgt het antwoord op een later moment, bij voorkeur mondeling of per e-mail. Zienswijzen kunnen op de avond zelf niet worden ingediend; deze mogelijkheid volgt op een later moment.

3. *Zienswijzetermijn van zes weken inzake punt 1.*

Als belanghebbende kan men een zienswijze op het Ontwerpbesluit voor de locatie in de buurt indienen. Alle binnengekomen reacties worden in het definitief besluit meegewogen in de vorm van een Nota van Antwoord. Alleen belanghebbenden die tijdig hun zienswijzen indienen over een voorgenomen besluit kunnen later beroep bij de Raad van State aantekenen tegen een definitief besluit en een voorlopige voorziening vragen.

4. *Behandeling van de ingekomen zienswijzen per individuele containerlocatie; er moet wel een rechtstreeks belang bestaan van de zienswijze-indiener ten opzichte van de individuele containerlocatie in zijn buurt.*

Na de termijn van zes weken worden alle ingediende zienswijzen verzameld en in behandeling genomen. Het behandelen van een zienswijze bestaat in beginsel uit een interne herbeoordeling van het eerder genomen Ontwerpbesluit. Indien nodig vindt telefonisch overleg plaats met de indiener van een reactie of zienswijze. Huisbezoeken zijn ook mogelijk, bijvoorbeeld om gezamenlijk naar de (on)mogelijkheid van een andere locatie te kijken. Hoewel een hoorplicht niet verplicht is wordt in de situaties waarbij nog geen mondeling contact is geweest met de indiener van de zienswijze, betrokkene vooraf telefonisch benaderd dan wel bezocht voor een toelichting op de zienswijze. Alle schriftelijk ontvangen reacties en alle zienswijzen handelt de gemeente schriftelijk af. In geval een zienswijze wordt afgewezen, wordt een volledige motivatie in de schriftelijke afwijzing opgenomen.

5. *Definitief besluitoverzichtsplan met de individuele containerlocaties, inclusief de Nota van Antwoord over de beantwoording van de ingediende zienswijzen.*

Het college van B&W neemt na het einde van de zienswijzetermijn een besluit over de ingediende zienswijzen (Nota van Antwoord) en neemt een definitief besluit over de containerlocaties. Indien het definitieve locatieplan is gewijzigd ten opzichte van het Ontwerpbesluit, krijgen alle betrokken inwoners daarover een brief. Bij het definitieve besluit over de containerlocaties is een overzicht gevoegd van de wijzigingen die er zijn ten opzichte van het Ontwerpbesluit en de reden ervan (Nota van Antwoord).

6. *Publicatie van het definitieve besluit.*

Het definitieve besluit wordt gepubliceerd op de bij de gemeente IJsselstein gebruikelijke wijze (o.a. via de gemeentelijke website). Tegen het besluit is conform afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht geen bezwaar mogelijk. Belanghebbenden kunnen tegen het Besluit beroep aantekenen bij de Raad van State. De termijn waarbinnen het beroep door de Raad van State moet zijn ontvangen is zes weken na publicatie van het besluit. Beroep is enkel mogelijk als een zienswijze op het Ontwerpbesluit is ingediend, dan wel als het de indiener van het beroep een nieuwe belanghebbende is door wijziging van het Ontwerpbesluit. De werkwijze van de gemeente is er echter op gebaseerd dat wijzigingen van het Ontwerpbesluit geen aanleiding geven tot nieuwe belanghebbenden die zich in hun belang geschaad kunnen voelen. Mocht er zich een situatie voordoen waarin dit toch onvermijdelijk blijkt, dan wordt de betreffende locatie in een nieuw Ontwerpbesluit opgenomen.

7. *Beroepstermijn van zes weken begint en beroep heeft geen schorsende werking; wel kan een voorlopige voorziening worden gevraagd naast het ingestelde beroep.*

Belanghebbenden kunnen alleen beroep instellen tegen het besluit voor een individuele containerlocatie in zijn/haar buurt en niet tegen alle containerlocaties in gemeente.

Ditzelfde geldt voor de voorlopige voorziening.

De start van de plaatsing van de containers volgt na publicatie van het definitieve Besluit. Inwoners die het aangaan ontvangen een brief over o.a. de planning van uitvoering van de werkzaamheden en de eventuele overlast door de werkelijke plaatsing, zoals tijdelijke verkeersmaatregelen. Op locaties waartegen beroep wordt verwacht of is aangetekend, komen gedurende de beroepstermijn of procedure tijdelijk bovengrondse containers of wordt een andere voorziening in het publieke belang getroffen. Hiermee wordt beoogd om een brengvoorziening voor alle buurtbewoners te hebben gedurende de procedure.

8. *Start uitvoering van de werkzaamheden na de publicatiedatum van het definitief besluit.*

Na plaatsing en controle van de werking van de containers gaan de containers in gebruik. De inwoners ontvangen een brief met daarbij een handleiding voor het gebruik van de container en hun toegangspas voor de containers op de aan hun woning toegewezen restafval containerlocaties. Vanaf het moment van de aansluiting op de containers zijn de inwoners krachtens de regels en voorschriften van de in de gemeente IJsselstein dan geldende Afvalstoffenverordening en Uitvoeringsbesluit verplicht gebruik te maken van de ondergrondse container voor het aanbieden van hun restafval. De ingangsdatum daarvoor staat genoemd in de brief met het toegangspasje.